

dog, at det her maa erkjendes, at den almindelige Bemærkning, jeg før gjorde gjældende imod et for langt Tidsrumms Fastsettelse, ogsaa rammér en 15aarig Periode. Der er nu ikke engang forløbet fulde 10 Aarsiden Grundlovens Vedtagelse, og hvilken indholdsrig Periode ligger dog ikke for os i Aarene fra 1848 til 1857? Og dog skulde Tidsrummet, inden Loven endelig traadte i Kraft, være en halv Gang til saa langt. Det er endog saa længere, end den ærede Rigsdagsmand i sin Tid, efter hvad han betroede os, i sit stille Sind tænkte; thi han tænkte da, at det ikke skulde være længere end 20 Aar fra Grundlovens Vedtagelse. Jeg vil slet ikke gaae nærmere ind paa, at den ærede Forslagsstiller ikke f. Ex. har foreslaaet, hvad der var absolut nødvendigt, for at ikke den Frihed skulde gaae tabt, der hidtil har fundet Sted, nemlig, at Bevillingsmyndigheden ogsaa maatte indrømmes her; jeg vil ikke tale om, at den ærede Rigsdagsmand har medtaget Næring, der henhører under Fabriksdrift, og det med en Affattelse, der gjør det idetmindste tvivlsomt, hvorvidt denne Paragraphs Regel vil strække sig; jeg vil ikke omtale, at den ærede Rigsdagsmand f. Ex. ikke har, hvad der dog maaskee havde været tilraadeligt, foreslaaet, at vedkommende Communalbestyrelse maatte kunne andrage paa, at den lange Tid kunde indskrænktes med vedkommende Ministers Sanctation; — men jeg skal holde mig til det almindelige Spørgsmaal, om der ikke allerede har været en lang Overgangstilstand med Hensyn til hele Næringsvæsenets Ordning, og i hvilken Grad der kan være Grund til at tage det politiske Hensyn, som jo aabenbart efter den ærede Rigsdagsmands egen Erklæring for ham væsentligt har været det Ledende og Bestemmende. Hvad dette politiske Hensyn af den her paapegede Natur angaaer, er det noget vanskeligt, navnlig for en Minister, der ikke selv er Medlem af Thinget, at indlade sig derpaa; men maaskee det dog maatte være mig tilladt at minde om, hvorledes der ved tidligere Leiligheder, saavidt jeg kan skjønne, ikke har været taget et saadant Hensyn til de Udtalelser, der fremkom i Manges Navn, naar man havde den Overbeviisning, at disse Udtalelser ikke vare begrundede. Jeg tør da vel

minde om, at, da Valgloven blev debatteret, fremkom der, som vist Alle ville mindes, Udtalelser imod den fra Mangfoldigerundt omkring i Landet, og navnlig fra Kjøbstadbefolkningen, og Valgloven blev dog vedtagen, og det er min Overbeviisning, at netop den Ordning af Valgfredsene, som blev truffen ved Valgloven, er i Kjøbstadernes sande Interesse. Det er min Overbeviisning, at netop den Maade, hvorpaa Kjøbstæderne ere indordnede i Valgfredsene, i mangfoldige Tilfælde har skaffet Kjøbstæderne Repræsentanter, som de ikke vilde have haft til at forsøgte deres Interesser, dersom Sagen havde været ordnet paa en anden Maade. Eller tvivler Noget om, at den ærede Viceformand er en bedre Repræsentant for mange af de her omhandlede Kjøbstadsinteresser, end om der sad 10 eller 15 Haandværkere her i Salen? Jeg vil nævne en anden Sag af dybt indgribende Betydning. Dengang, da der var Spørgsmaal om Ordningen af det borgerlige Egtteskab, da Lovforslaget om Troesfrihed blev forhandlet, var der da ikke en stærk og en talrig Indsigelse fra Mangfoldigerundt omkring i Landet, støttet paa hoist agtværdige Grunde, og bragte disse Indsigelser enten Regjeringen eller Thinget til at vige tilbage fra en saadan Ordning af dette Forhold, som Fleerheden fandt at være begrundet? Lad mig nævne endnu en Lov af en heelt anden Charakter, men som ligger Næringsagen nærmere. Dengang Høkerloven blev vedtagen, var der da ikke ogsaa en stærk Indsigelse fra mangfoldige Kjøbstadsbeboere omkring i Landet og dog blev den vedtagen og ført igjennem. Altsaa, jeg kan ikke troe, at der ved denne Sag skulde følges en saa væsentlig forskjellig Fremgangsmaade fra andre Sager, at man i denne Sag skulde vige tilbage fra en Gjennemførelse af det, som man anseer for det Rigtige. Jeg kan endelig ikke tilbageholde den Overbeviisning, at der allerede i denne Henseende har været en lang Overgangstilstand her i Landet, og denne Overgangstilstands Frugter vise sig sandelig ogsaa deri, at Kampen staaer der, hvor den staaer, nemlig paa Spørgsmaalet om den ærede Viceformands Forslag om en 10 Aars Prøve af den Art, som der er foreslaaet i